

Bemærkninger til foranstaaende Lovforslag.

Det offentlige Forsørgelsesvæsen i Grønland er i Øjeblikket ordnet ved Bestemmelserne i §§ 28—34 i kgl. Anordning vedrørende de grønlandske Kommuneraad af 18. Maj 1910. Der skelnes her mellem Understøttelse og Fattighjælp. Understøttelse er betinget af, at paagældende intet ejer af Betydning, at der ikke i Løbet af de sidste 3 Aar er overgaaet ham Dom for en i den offentlige Mening vanærende Handling, at han ikke i det løbende eller det foregaaende Regnskabsaar af Kommuneraadet er blevet advaret imod Mangel paa Flid eller Husholderiskhed, samt at han ikke i den seneste Tid har modtaget Fattighjælp. Naar disse Betingelser er opfyldt, kan der ifølge Anordningens § 29 af Kommuneraadet ydes Understøttelse til Enker og Syge samt til Erhververe, som paa Grund af høj Alder (eller Sygdom m. v.) er sat ude af Stand til at drive Erhverv. Understøttelse kan kun gives i Form af Varer paa forskellige, nærmere nævnte Maader.

Al anden Hjælp betragtes som Fattighjælp og har Fattighjælps Virkning.

Hjælpen udredes af Kommunekassen.

Tanken om at yde en Understøttelse til gamle Grønlændere er ikke ny. Den har været fremsat af Grønlænderne selv, idet der dels fra flere Sider er fremkommet Anmodning om Tilladelse til at anvende en Del af Kommunekassernes Midler hertil, og dels i begge de grønlandske Landsraad er drøftet Forslag i samme Retning. I den af det i December Maaned 1920 nedsatte Udvalg til Drøftelse af de grønlandske Anliggender afgivne Betænkning S. 78 og fig. udtales det, at Udvalget er enig om, at der bør træffes Bestemmelser, som sikrer gamle trængende Mennesker en Hjælp af en fastere Karakter end den mere tilfældige Understøttelse, som nu ydes dem. Udvalget henviser til, at det er yderst sjældent, at en Erhverver vil være i Stand til at opspare noget af Betydning, og at det da ogsaa kun er ganske undtagelsesvis, at saadant har været Tilfældet hidtil. I Forbindelse hermed kan oplyses, at der ifølge Sparekasserøgnskaberne for Aaret 1924—25 i Sydgrønland paa 514 Konti indestod 47 727 Kr. eller gennemsnitlig ca. 93 Kr. pr. Sparer, og i Nordgrønland paa

300 Konti 29 242 Kr. eller gennemsnitlig ca. 97,50 Kr. pr. Sparer.

Saa fremt Lovforslaget gennemføres som foreslaaet, bliver Forskellen fra den nuværende Ordning følgende:

Administrationen af den særlige Alderdoms-Understøttelse flyttes fra Kommuneraadet over til Sysselraadet, idet man venter, dels at der derved skabes større Ensartethed i de tilstaaede Understøttelser, dels at disse bliver noget større end de, der nu tilstaaes af Kommuneraadene.

Den danske Stat vil efter Forslagets § 7 komme til at udrede en Del af Understøttelsen.

Desuden bliver der ved Forslaget indført en fast Aldersgrænse, medens der i Øjeblikket ifølge ovennævnte Anordnings § 29, der benytter Udtrykket „høj Alder“ kan tilstaaes Understøttelse, naar blot den paagældende er ældet, saaledes at han (hun) er ude af Stand til at drive Erhverv, hvilket meget vel kan være Tilfældet, inden den fastsatte Aldersgrænse er naaet. I saadanne Tilfælde staar det dog fremdeles Kommuneraadet frit for at anvende Anordningens § 29.

Det er ikke muligt at tilvejebringe bestemte Oplysninger om, hvilke Bekostninger den nye Ordning vil medføre. Regner man imidlertid med, at der vil være noget over 400 Personer, der vil komme i Betragtning, og regner man med, at disse i Gennemsnit faar ca. 100 Kr. om Aaret — Ægtefæller tilsammen ca. 150 Kr. — vil Udgiften komme til at andrage 40 000 a 50 000 Kr. om Aaret.

Med Hensyn til de enkelte Bestemmelser bemærkes følgende:

§ 1.

Definitionen af, hvad der forstaaes ved Grønlænder, findes i § 41, jfr. § 40 i Lov Nr. 134 af 18. April 1925 om Grønlands Styrelse, idet der ved Grønlænder er tænkt paa dem, der er undergivet de grønlandske Retsbestemmelser. Andre i Grønland levende Personer falder formentlig ind under Aldersrenteloven.

Naar det fordres, at Vedkommende skal være bosiddende i Nordgrønland eller Sydgrønland, beror dette paa, at den ovennævnte Lov og derunder de ved Loven